

Toivomusaloite 159

Vistbacka ym.: Rapukaupan liikevaihtoverotuksen muuttamisesta*Eduskunnalle*

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen tilastojen mukaan maamme vuosittainen rapusaalis on noin 2—3 miljoonaa rapua. Varovaisen arvion mukaan yhden pyyntikauden rapujen arvo on noin 20—25 miljoonaa markkaa. Tiedot ovat arvioita, sillä maamme rapusaaliista ja rapukaupasta ei viime vuosina ole tehty minkäänlaista luotettavaa selvitystä.

Maamme rapuvesiä ei hyödynnetä parhaalla mahdollisella tavalla. Esimerkiksi ravun keräily on monen maakunnan alueella täysin satunnaista. Monet kalatukkuliikkeet ja harvaan asutun maaseudun liikeyritykset ovat lopettaneet rapujen välityksen. Rapukauppa on vuosien kuluessa yhä enenevässä määrin luisunut järjestäytyneeltä kaupalta satunnaiskauppioiden eli ns. jobbareiden käsiin. Suomen Kalakauppiasliiton arvion mukaan jopa 60—70 % rapukaupasta menee ohi kontrolloitavan kaupan.

Syy rapukaupan vinoutumiseen on siinä, että rapu puuttuu liikevaihtoverolain (532/63) 4 §:ssä mainitusta verottomien tavaroiden alkutuoteluettelosta. Tästä johtuu, että rapukauppaa harjoittava liike joutuu suorittamaan liikevaihtoveron kokonaisymyynnistä ostoja vähentämättä. Esimerkiksi kaloja edelleen myydessä liikevaihtovero maksetaan vain osto- ja myyntihinnan välisestä erotuksesta. Rapujen kokonaisymyynnistä liikevaihtoveroa maksava liike ei pysty kilpailemaan satunnaisten ja varsin usein ”kuitittomien” ravunostajien kanssa.

Tuntuu varsin käsittämättömältä, että kymmenjalkaisiin äyriäisiin lukeutuva rapu on jätet-

ty pois verottomien tavaroiden alkutuoteluettelosta, kun siellä vastaavasti on kalojen ohella mainittu mm. ympyräsuisiin luettava nahkiaisen.

Vanhan kalastuslain (501/51) mukaan ravun ja nahkiaisen pyytäjän ei tarvinnut lunastaa ns. valtion kalastuskorttia. Nyt uudessa kalastuslaissa (286/82) on säädetty, että ravun ja nahkiaisen pyyntiä harjoittavan tulee vuosittain suorittaa valtiolle kalastuksenhoitomaksu. Näin tältäkin sektorilta ei löydy sellaista perustetta, jonka mukaan rapu jollain tavoin poikkeaisi lainsäädännön osalta kaloista ja kalastuksesta.

Suomen Kalakauppiasliitto on jo useamman kerran jättänyt valtiovarainministeriölle perustellun esityksen siitä, että liikevaihtoverolain 4 §:ssä mainittu verottomien tavaroiden alkutuoteluettelo tarkistettaisiin kalojen ja rapujen osalta nykyistä tarvetta vastaavaksi. Myös kalatalousalan neuvontajärjestöt ovat olleet epäkohdan korjaamisen kannalta.

Samaa asiaa on pohtinut liikevaihtoverolain tarkistamistoimikunta, joka mietinnössään (1983:87) ehdotti jokiäyriäisen ja täpläravun lisättäväksi kyseiseen alkutuoteluettelo.

Edellä olevan perusteella ehdotamme kunnioittaen eduskunnan hyväksyttäväksi toivomuksen,

että hallitus ryhtyisi toimiin ravun ja täpläravun lisäämiseksi liikevaihtoverolain 4 §:ssä olevaan alkutuoteluettelo.

Helsingissä 19 päivänä huhtikuuta 1991

Raimo Vistbacka

Lea Mäkipää

Hannu Suhonen